

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE
ANNO 1919

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Pētījums par Latvijas Universitātes sadarbības iespējām ar dažādām tautsaimniecības industrijām un to iekļaušanu Latvijas Universitātes akadēmiskajā centrā Torņakalnā

2. NODEVUMS

Pētījuma gala ziņojums

Rīga, Latvija | 2017. gada 2. oktobris
Versija 1,0

Pētījums izstrādāts INTERREG Centrālā Baltijas jūras reģiona sadarbības projekta „Live Baltic Campus: Akadēmiskie kompleksi kā iespēja sabiedrības iesaistei pilsētvides plānošanā” (reģ. Nr. CB155; LU reģ. Nr. ETS2015/16) ietvaros

EUROPEAN UNION
European Regional Development Fund

Interreg
Central Baltic

LIVE BALTIC
CAMPUS

GALVENIE PĒTĪJUMA REZULTĀTI

Laika posmā no 2017. gada februāra līdz oktobrim konsultāciju uzņēmums SIA “*Dynamic University*” sadarbojoties ar Latvijas Universitātes Komunikāciju un inovāciju departamentu veica izpēti par Latvijas Universitātes sadarbības iespējām ar dažādām tautsaimniecības industrijām un to iekļaušanu Latvijas Universitātes Akadēmiskajā centrā Torņakalnā. Izpētes mērķis bija izstrādāt rekomendācijas sekmīgas un daudzpusīgas sadarbības attīstībai starp LU un ārējiem sadarbības partneriem, šajā gadījumā - uzņēmumiem, nozaru pārstāvjiem, valsts un pašvaldības institūcijām, izglītības un nevalstisko sektoru u.c. partneriem.

Akadēmiskās vides arvien pieaugošā loma sociāli ekonomiskās attīstības procesos būtiski ietekmē augstākās izglītības iestāžu misiju un nosaka nepieciešamību nodrošināt daudzdimensionālu pieeju UBC. Publiskās, privātās un akadēmiskās vides sadarbība ietekmē valsts, tautsaimniecības un augstākās izglītības sistēmas konkurētspējīgu attīstību. UBC izpaužas kā kopīga pētniecība un attīstība, akadēmiskā personāla un studentu mobilitāte, pētniecības rezultātu komercializācija, ārējo sadarbības partneru iesaiste studiju programmu izveidē un īstenošanā, kā arī sadarbība mūžizglītībā, uzņēmējdarbībā un pārvaldībā.

Izpētes ietvaros tika veikta literatūras analīze par UBC teorētiskajām pamatnostādnēm, kā arī par tās aktualitāti Latvijā, izmantojot starptautiska un Latvijas mēroga pētījumu rezultātus, kā arī apkopojot Latvijas politikas plānošanas dokumentos iestrādātās ar UBC saistītās prioritātes (4. nodaļa). Izpētes ietvaros, izmantojot interviju metodi, tika iegūti vairāki labās prakses piemēri no *Metropolia* Lietišķo zinātņu universitātes Somijā, Tartu Universitātes, Turku Universitātes un Upsalas Universitātes (5. nodaļa). Pētījumā atsevišķi tika iztirzāts jautājums par akadēmisko centru attīstības elementiem un atbalsta funkciju nodošanas ārpakalpojumā praksi augstākās izglītības iestādēs (6. un 7. nodaļa), jo, akadēmisko centru attīstot par modernu studentu pilsētu, LU paplašināsies sadarbība ar tādiem ārējiem partneriem, kas nodrošinās dažādus centra funkcionēšanai nepieciešamos pakalpojumus.

Līdzšinējās sadarbības pieredzes izvērtēšanai, sadarbības resursu vajadzību apzināšanai, kā arī būtiskāko šķēršļu un sadarbības potenciāla noteikšanai tika izmantotas vairākas pētniecības metodes, tostarp veiktas intervijas un aptaujas, fokusgrupu diskusijas, kā arī organizēts ideju forums un dizaina domāšanas seminārs. LU darbinieki no 28 struktūrvienībām tika iesaistīti 11 fokusgrupās. Izpētes ietvaros īstenojās intervijas, fokusgrupu diskusijas un aptaujā iegūtie secinājumi tika analizēti kontekstā ar sadarbības rezultātu rādītājiem, kuri pētījuma ietvaros tika iegūti no atbildīgajiem LU darbiniekiem (8. un 9. nodaļa).

Izpētes rezultāti uzrādīja plašu līdzšinējās sadarbības praksi, kas balstīta galvenokārt uz LU darbinieku personiskiem kontaktiem un motivāciju. LU pastāv cieša sadarbība ar citām akadēmiskajām un zinātniskajām institūcijām gan Latvijā, gan ārvalstīs, nozaru asociācijām un uzņēmumiem Latvijā, savukārt kā vāji attīstīta vērtējama sadarbība ar jaunuzņēmumiem un uzņēmumiem ārvalstīs, kā arī pētniecības rezultātu komercializācija. Intensīvākā sadarbība notiek pētniecības un attīstības (no angļu val. – *Research and Development* jeb R&D) īstenošanā, kā arī mobilitātē un studiju procesā.

Kā galvenās iekšējās barjeras sadarbības īstenošanā un veicināšanā tiek minētas ierobežotās finansiālās iespējas un birokrātiskais slogs, kā arī sistēmiska atbalsta sadarbībai ar ārējiem partneriem un iekšējās sadarbības trūkums. Savukārt nozīmīgākie ārējie šķēršļi ir ierobežota finansējuma pieejamība un apjoms, neregulārs ārējais pieprasījums pēc pakalpojumiem, kā arī apgrūtināošs normatīvais regulējums un projektu nosacījumi. Vērtējot LU sadarbības rādītājus pa STEM un SHZ blokiem, jāņem vērā, ka STEM, atšķirībā no SHZ, ir definēts kā prioritārais virziens, kas potenciāli tam piešķir zināmas priekšrocības salīdzinājumā ar SHZ.

LU ārējo partneru UBC vajadzību apzināšanai tika organizēts ideju forums, kurā piedalījās vairāk nekā 40 dalībnieku no Latvijas uzņēmumiem, pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām, ar kurām LU jau ir izveidojusies sadarbība vai arī tā ir potenciāli iespējama (10. nodaļa). Visbiežāk ārējo partneru UBC vajadzības saistītas ar komunikāciju un aptver informēšanas pasākumus, atbalsta nodrošināšanu sadarbības uzsākšanai un īstenošanai, kā arī uzticamību un sadarbības ilgtspēju. Pētījums uzrādīja nepieciešamību veidot **sadarbības vadīšanas un atbalsta sistēmu** un stiprināt **vienas pieturas aģentūras struktūrvienību**, lai nodrošinātu iespējas ikvienam tur vērsties ar sadarbības priekšlikumiem, stimulētu sadarbības virzienu definēšanu un piemērotu sadarbības formu izvēli, atbalstītu sadarbības

projektu administrēšanu, veicinātu sadarbības rezultātu popularizēšanu un ilgtermiņa sadarbības veidošanu.

Pētījumā tika atsevišķi apkopotas iesaistīto pušu, tai skaitā ārējo sadarbības partneru, vēlmes un vajadzības attiecībā uz akadēmiskā centra izveidi Torņakalnā un tā sniegtajām iespējām UBC attīstīšanai (11. nodaļa). Izpētes rezultātā secināms, ka ārējo partneru galvenās intereses infrastruktūras jomā ir **laboratoriju un specifisku iekārtu izmantošana**, kā arī kopīgu zinātnes parku izveide. LU darbiniekiem jaunā infrastruktūra prasa pielāgošanos jauniem apstākļiem un **efektīvas pārvaldības ieviešanu**, kā arī dažādu formalitāšu kārtošanu, lai jauno infrastruktūru efektīvi izmantotu LU vajadzībām un nodrošinātu tās piedāvāšanu izmantošanai sadarbības partneru vajadzībām. Izpētes rezultāti uzrādīja nepieciešamību pilnveidot pastāvošo iekšējās komunikācijas praksi pārceļšanās jautājumu risināšanā, nodrošinot **telpu vajadzību plānojumu un pārceļšanās procesa vadību**, lai tam būtu minimāla negatīvā ietekme uz jau esošo sadarbību ar ārējiem partneriem.

Izpētes rezultātā tika izstrādāta ceļa karte, kurā apkopotas rekomendācijas sekmīgas un daudzpusīgas sadarbības attīstībai starp Latvijas Universitāti un uzņēmumiem, nozaru pārstāvjiem, valsts un pašvaldības institūcijām, izglītības un nevalstisko sektoru u.c. potenciāliem partneriem (12. nodaļa). Ceļa kartē ieteikumi strukturēti balstoties uz konstatētajiem izaicinājumiem un pakārtoti četrām galvenajām rekomendācijām:

- investēt sadarbības veicināšanā;
- pilnībā izmantot sadarbības potenciālu;
- veidot sadarbības kultūru;
- radīt sadarbību veicinošu infrastruktūru/vidi.

Izpētes noslēgumā darbsemināra ietvaros pēc dizaina domāšanas (*design thinking*) metodes tika modelēti iespējamie sadarbības projektu piemēri un virzieni (11. pielikums), izmantojot izpētes ietvaros apkopoto informāciju par LU sadarbības potenciālu. Darbseminārā piedalījās vairāk nekā 30 LBC projekta sadarbības partneru no Latvijas, Igaunijas, Somijas un Zviedrijas augstskolām, pašvaldībām, uzņēmumiem un nevalstiskajām organizācijām. Darbseminārā prezentētie sadarbības projektu piemēri starpdisciplināri apvienoja dažādas jomas pārstāvošas LU fakultātes un institūtus, kā arī ārējos sadarbības partnerus. Darbsemināra dalībnieki uzsvēra nepieciešamību izmantot **starpdisciplināru pieeju** pētījumu veikšanai par kompleksām problēmām, kā arī nepieciešamību veidot **koprades sadarbības platformu**, kur pētniecības veikšanai apvienotos dažādas fakultātes un iesaistītos dažādi ārējie partneri, tai skaitā no biznesa vides un lēmuma pieņēmēji no valsts pārvaldes un pašvaldībām.